

БҰҰ-НЫҢ ЖОҒАРЫ СЕНІМІ

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ 2020 жылға дейін БҰҰ «Академиялық ықпал» бағдарламасының ғаламдық хабына жетекшілік ететін болды. Бұл шешім университеттің тұрақты даму саласындағы табысты басшылық қызметінің қорытындысы негізінде қабылданды.

Біріккен ұлттар ұйымының Нью-Йорктегі штаб-пәтерінде Қоғамдық ақпарат департаментінің директоры, БҰҰ «Академиялық ықпал» бағдарламасының жетекшісі Раму Дамодаран әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректоры, академик Ғалым Мұтановқа тиісті сертификатты табыс етті.

2014 жылдан бері ғаламдық хабты басқарып келе жатқан ҚазҰУ жұмысын БҰҰ жоғары бағалады. Р. Дамодаран университеттің өзіне жүктелген миссияны тиімді орындағанын атап өтті. Сондай-ақ жетекші қазақстандық жоғары оқу орнының ұжымына зор алғыс білдіріп, адамзаттың жаһандық мәселелерін шешуге қосқан үлесі үшін шексіз ризашылығын жеткізді.

«Университет БҰҰ-ның маңызды әріптесі және тұрақты даму бойынша көптеген халықаралық шаралардың бастамашысы ретінде академиялық қауымдастықты оларды іске асыруға белсенді түрде тартып, әлемдік деңгейдегі жобаны басқаруда озық үлгі көрсетуде. ҚазҰУ өкілеттіктерін 2020 жылға дейін ұзарту туралы шешім заңдылық әрі Қазақстанның үлкен жетістігі болып табылады. Бұл – халықаралық қауымдастық мүдделеріне сай және БҰҰ-ның жоғары сенімінің көрсеткіші», – деді Раму Дамодаран.

БҰҰ-ның «Академиялық ықпал» бағдарламасы адамзат өркениетінің дамуын қамтамасыз етудің он қағидасын жүзеге асыру мақсатында әлем университеттерін біріктіреді.

Өз тілшімізден

НОВОЕ ЗНАНИЕ – НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ

В Алматы, в библиотеке Аль-Фараби прошел Круглый стол «Будущее творится в учебных аудиториях», посвященный государственному проекту «Новое гуманитарное знание. 100 новых учебников на казахском языке». Инновационный проект расширил горизонты познания современных казахстанских студентов – теперь мировые научные бестселлеры в таких областях как философия, психология, социология, культурология, религиоведение, лингвистика, журналистика, экономика и менеджмент доступны на казахском языке.

Организаторами мероприятия выступили Казахский Институт Стратегических Исследований при Президенте РК, КазНУ имени аль-Фараби и Ассоциация социологов Казахстана. Открывая работу круглого стола директор КИСИ при Президенте РК Зарема Шаукунова, подчеркнула важность и значимость осуществляемого проекта для будущего поколения казахстанцев. «Год назад был опубликована программная статья Президента Н.А. Назарбаева «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания, которая была принята обществом с большим энтузиазмом. Данная программа требует глубокого переосмысления по формированию новых смыслов и образов будущего страны, общества и людей. И один из проектов этой программы, над которым трудятся сегодня лучшие лингвисты-языковеды и специалисты – «Новое гуманитарное знание. 100 новых учебников на казахском языке», несомненно будет способствовать развитию академической науки в сфере преподавания социально-гуманитарных дисциплин на государственном языке, так как именно на казахском языке в научный оборот будут вводиться новейшие теории, концепции, объясняющие современное социальные процессы, происходящие в мире», – отметила З.К. Шаукунова.

Депутат Мажилиса Республики Казахстан, Вице-Президент Ассоциации социологов Казахстана Серик Сейдуманов, отметил огромный объем работы, проведенный за год по реализации программы «Рухани жаңғыру». «Новые учебники по гуманитарным дисциплинам – это новый шаг в направлении повышения качества, конкурентоспособности и интеграции образования в мировое пространство. Учитывается объективный фактор – усиление позиций государственного языка в сфере образования и науки, устойчивая тенденция роста доли студентов, обучающихся на казахском языке. Они своевременно обеспечиваются нужной учебной литературой, на мировой уровень выходит содержание образования в вузах. Переводческий проект способствует развитию академической науки в сфере гуманитарных дисциплин на государственном языке, в научный оборот вводятся новейшие теории, концепции. Создана новая переводческая система в стране, формируется новая когорта ученых и специалистов в этой сфере. И это только часть новизны, которая входит в нашу жизнь», – сказал С. Сейдуманов.

Проректор КазНУ им. аль-Фараби Шолпан Джаманбалаева отметила, что проект «Новое гуманитарное знание. 100 новых

учебников на казахском языке», учитывает такой важный тренд в развитии современного образования в мире как глобальное гражданское образование и будет способствовать вовлечению казахстанских университетов в программу ООН «Global Citizenship EDUCATION», подразумевающей подготовку и обучение молодого человека как члена глобального общества, гражданина мира и в тоже время как патриота своей страны. «Мы уже используем новые учебники в образовательном процессе и видим, что они помогают развивать нестандартное мышление, открывают для них новые методологические и прикладные инструменты решения проблем», – сказала она.

Необходимо отметить, что шесть учебников из первых изданных восемнадцати были переведены учеными Казахского национального университета имени аль-Фараби. Среди них, и учебник Джорджа Ритцера «Социологические теории», введенный кафедрой социологии и социальной работы в программы учебных, педагогических, научно-исследовательских, а также производственных и преддипломных практик. Заведующая кафедрой социологии и социальной работы Гульмира Абдирайымова, являющаяся одним из членов авторского коллектива переводчиков отметила масштабность и своевременность стартовавшего проекта: «Реализация проекта расширяет возможности не только для молодежи, но и для широкого круга читателей молодых ученых, исследователей и преподавателей, внедряя новые информационные и коммуникационные технологии расширения доступа в формате онлайн-курсов и видеотек открытых лекций. Проект позволяет вывести на новый качественный уровень подготовку наших специалистов, поскольку именно эти учебники включены в образовательные программы ведущих зарубежных университетов и выдержали проверку временем, неоднократно переиздавались в различных издательствах».

Руководитель проектного офиса «Рухани жаңғыру» в КазНУ им. аль-Фараби Кенжетан Матыжанов обратил внимание на основные трудности, которые возникли в процессе перевода книги Клауса Шваба «Четвертая промышленная революция». Это, прежде всего, сложный понятийный аппарат, используемый в оригинале. «При переводе данной книги мы должны были руководствоваться не только филологическими знаниями казахского языка, но и обладать определенными знаниями в научной области самого материала.

Продолжение на 2 стр.

БҮГІНГІ САҢДА:

КАЗНУ ПРОВЕЛ
КОНФЕРЕНЦИЮ
В ООН

2-стр.

ҮЛКЕНГЕ – ҚҰРМЕТ,
КІШІГЕ – ІЗЕТ

3-бет

«САРБАЗ» ОЙЫНЫНЫҢ
ҮЗДІКТЕРІ АНЫҚТАЛДЫ

8-бет

КАЗНУ ПРОВЕЛ КОНФЕРЕНЦИЮ В ООН

В Нью-Йорке в штаб-квартире Организации Объединенных Наций прошла международная конференция, посвященная проблемам глобальной гражданской ответственности. Инициатором мероприятия столь высокого уровня на площадке ООН в рамках программы «Рухани жанғыру» выступил ведущий казахстанский вуз - КазНУ им. аль-Фараби. Организаторами конференции выступили также Альянс Цивилизаций ООН и Представительство РК в ООН.

Открывая мероприятие, Верховный представитель Альянса Цивилизаций ООН Насир Абдулазиз аль-Насер отметил важность конференции, посвященной формированию глобальной гражданской ответственности, особенно у молодого поколения, большой роли в этом процессе университетов и необходимости поиска новых подходов в этом направлении.

Огромный интерес и живой отклик участников конференции вызвал доклад ректора КазНУ им. аль-Фараби академика Галыма Мутанова, который представил новую модель развития вуза – университет 4.0, основанную на идеях великого философа Востока Аль-Фараби о добродетельном обществе. Модель объединяет четыре составляющие: образовательную, исследовательскую, инновационно-предпринимательскую и духовно-нравственную. Четким ориентиром в этой деятельности является государственная программа «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания».

Миссия университета нового поколения направлена на формирование молодежи как добродетельных граждан мира с высокими духовно-нравственными качествами и

активной гражданской позицией. Новый тренд - университет 4.0 особенно актуален в условиях глобализации и стремительного развития новых технологий. Предложение КазНУ о разработке модельного плана по гуманитаризации вузов мира под эгидой Альянса Цивилизаций ООН было одобрено и поддержано участниками конференции.

«Мы считаем предложение о модельном плане своевременным. Университеты мира должны объединиться для разработки конкретных шагов по воспитанию молодежи в духе гуманистических ценностей, что соответствует целям программы ООН «Глобальное гражданство». И в этом опыт и инициативы КазНУ – глобального хаба программы ООН «Академическое влияние», особенно актуальны и востребованы. А наследие Аль-Фараби является примером преобразующей силы знания, которое и по сей день объединяет и обогащает ум и сердце», – отметил Верховный представитель Альянса Насир Абдулазиз Аль-Насер.

Следует отметить, что КазНУ совместно с Альянсом Цивилизаций ООН осуществляет реализацию международного проекта «Формирование граждан добродетельного общества. Миссия современных университетов».

Соб.к.к.р.

Продолжение. Начало на 1 стр.

НОВОЕ ЗНАНИЕ – НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ

Несомненно, проекту будет способствовать модернизации государственного языка, казахский язык значительно пополнится международной научной лексикой», – сказал он.

Профессор Гулжихан Нурлышева, руководившая переводом книги «Краткая история философии» Дерекка Джонстона высоко оценила, прежде всего, саму статью Президента РК Н.А. Назарбаева «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания», которая послужила стартом столь масштабного проекта по переводу востребованных лучшими университетами мира книг: «Перед нами стояла большая ответственность, прежде всего, это ответственность перед будущим поколением нашей страны, ведь книга охватывает собой историю философии нескольких веков, которую мы должны были верно истолковать. На данном этапе эта замечательная книга теперь уже на казахском языке включена в программу таких курсов как «Современная социальная философия», «Философия прагматизма», «Нише и философия постмодерна» для студентов бакалавриата и магистрантов».

Главной целевой аудиторией проекта «Новое гуманитарное знание. 100 новых учебников на казахском языке» являются, прежде всего, казахстанские студенты. Они отмечают, что мировые учебники открывают для них новые методологические и прикладные инструменты решения проблем. «Тема моей дипломной работы: «Язык коммуникации в социальных сетях», – сказала студентка 4 курса факультета философии и политологии Мадина Жексенбаева. – При выборе темы, я ориентировалась на ее актуальность, вызванную высокой степенью заинтересованности социальными сетями молодежью. Однако одной из главных проблем при написании работы была недостаточность информации по данной тематике на казахском языке. Учебник С.Г. Тер-Минасовой «Язык и межкультурная коммуникация» можно бесспорно назвать основополагающим для развития моей работы, поэтому его издание на казахском языке ознаменовалось для меня, прежде всего, личностным научным прорывом. Так, я использовала в своей работе описанный в ее книге метод составления культурных карт, раскрывающий не географические или политические особенности стран, а их восприятие другими странами, основанное на культурных стереотипах. Применение данного метода придало моей дипломной работе высокую научно-практическую значимость».

В КазНУ приступили также к внедрению учебника Г.Мэнкью и М.Тейлора «Экономика» в процессе преподавания таких дисциплин как «Основы и принципы экономики», «Экономическая теория», «Микроэкономика» и «Макроэкономика» на всех уровнях обучения – от бакалавриата до докторантуры. Об этом рассказала заведующая кафедрой экономики Гульнара Садыханова: «Эта легендарная в области экономики книга уже была переведена на 25 языков мира, поэтому мы были счастливы, что наконец она появится и на нашем национальном языке. Это была очень трудоемкая работа, так как сама книга состоит из 805 страниц, в ее переводе участвовало 8 человек. Переведенный учебник позволяет студентам изучать экономическую теорию в контексте макроэкономических тенденций развития экономики в условиях глобализации. Приведенные в учебнике примеры позволяют лучше усвоить достаточно сложный материал, а вопросы для самоконтроля и кейсы в учебнике закрепляют полученные знания. К примеру, мой докторант Иляшова Г.К. использует материал о развитии реального сектора экономики в долгосрочном периоде для написания диссертации на тему: «Самостоятельная занятость населения в современной экономике Республики Казахстан».

Следует отметить, что процесс внедрения книг в образовательный процесс не ограничивается изменениями типовых учебных программ и применения их в научно-исследовательской работе студентов. Так, кафедра религиоведения и культурологии КазНУ им. аль-Фараби разработала программу курсов повышения квалификации по обучению авторских коллективов вузов разработке и подготовке курсов лекций на 2018 учебный год в рамках проекта «Новое гуманитарное знание. 100 новых учебников на казахском языке» с целью ознакомления с основной предметной областью исследования культурной антропологии. Также к выпуску на образовательных он-лайн каналах готовится курс лекций на казахском языке, основанный на переведенной членами кафедры книге Алана Барнарда «История и теория антропологии».

По итогам работы круглого стола его участники пришли к выводу, что в условиях стремительно развивающегося межкультурного образования, переведенные с разных языков мира на государственный язык мировые учебники полезны не только для молодежи, но и для широкого круга преподавателей, исследователей. Смысловая и содержательная перезагрузка казахоязычного контента образовательного пространства позволит расширить информационно-познавательные границы в глобальном масштабе, ввести в образовательно-научный оборот новые термины, приобщиться к культурному наследию и трудам лучших современных авторов в различных научных областях. Теперь важно приступить к полноценному внедрению новых учебников во всех отечественных университетах.

ПРЕСС-СЛУЖБА

МАҢЫЗДЫ МӘСЕЛЕЛЕР АЛАҢЫ

Кезекті ректорат мәжілісі дәстүр бойынша үздік студенттерге шәкіртақы табыстаумен және білім беру саласында жетістікке жеткен оқытушыларды алғыс хаттармен марапаттаудан басталды.

Күн тәртібіне көшкен тұста, алдымен, QS рейтингінде алға жылжу бойынша факультеттер мен кафедралардың қызметі туралы оқу жұмысы жөніндегі проректор Аскар Хикметовтің баяндамасы тыңдалды. Ол биылғы жылы факультеттерде ағылшынша білім беру бағдарламалары бойынша оқытын студенттердің контингентін арттыру қажеттігін алға тартып, ЖАОК пәні бойынша оқуды сәтті аяқтаған сыртқы тыңдаушылар, жазғы мектептерге тартылған шетелдік тәлім алушылар мен тәжірибеден өтушілерге баса назар аударды. Жоспарға сәйкес оқыту үдерісі мен сапасын бақылау мақсатында ағылшын тілі бойынша сертифицирталған оқытушы-профессорларды тарту, студент алмасу бағдарламасынан тыс оқуға тартылған шетелдік студенттер, қос диплом және бірлескен білім беру бағдарламалары және басқа да бағыттар бойынша әр факультет деңгейіндегі пайыздық көрсеткіштерді атап өтті.

Ғылыми-инновациялық жұмыс жөніндегі проректор Тілеккабыл Рамазанов халықаралық QS рейтингінде алға жылжу бойынша факультеттер мен кафедралардың ғылыми-инновациялық қызметіне талдау жасады. Ол Scopus дереккөзінде SJR нөлден жоғары индекстелген ашық колжетімді және Хирша индексі жоғары журналдарда жарияланған ОПК-ның ғылыми мақалалары санын арттыру, кафедра оқытушы-профессорлық құрамының

соңғы 5 жылдағы басылымдар санына қатынасы, Scopus халықаралық дереккөзінде индекстелген халықаралық ғылыми конференциялар, Scopus-та индекстелген журналдарда білім алушылардың мақалалары санын көбейту бағыттарына тоқталды. Сондай-ақ проректор ҚазҰУ-дың ағылшын тіліндегі ғылыми журналдарындағы Хиршасы 3-тен жоғары алыс шетелдік авторлармен бірлесіп отырып шығаратын мақалалар санын ұлғайту қажеттігін айтып, халықаралық ғылыми-білім беру жобалары, бағдарламаларды қаржыландыру көлемі, шетелдік мамандарды шақыру, халықаралық ынтымақтастық туралы келісімдер саны мен осы сынды бағыттардың факультеттік көрсеткіштерін жекелей талқыға салды.

Әлеуметтік даму жөніндегі проректор Шолпан Ерболқызы факультеттер мен кафедралардың әлеуметтік тәрбие бойынша қызметіне сараптама жасады. Проректор биылғы жылдан бастап еліміздің бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланатын оқытушы-профессорлардың мақалалары республикалық және аймақтық болып бөлінетіні жайлы айтып, ағылшын және басқа да тілдерде әлеуметтік желілерде пост жариялау санын арттыру керектігін тілге тиек етті. Жұмыс берушілердің және шетелдік серіктестердің интернет-ресурстарына жасалған сыртқы сілтемелер саны, бөлінген шәкіртақылар, kaznu.kz сайтының факультет және университет деңгейіндегі жаңалықтары, ҚазҰУ жетістіктері туралы имидждік жарияланымдар және өзге де өзекті бағыттар бойынша барлық факультеттердің көрсеткіштерін кеңінен қарастырып, аталған бағыттарға назар аударды.

Жиын соңында Армрестлингтен өткен Қазақстан чемпионатында жастар арасында 85 келі салмақта және Бурабайда ұйымдастырылған XVII Азия чемпионатында жеңімпаз атанған «Қаржы» мамандығының 3-курс студенті Махсұт Шерхан арнайы марапатқа ие болып, «Сұңқар» студенттер мен магистранттар кәсіподағы ұйымдастырған «Ең үздік студенттік топ – 2018» байқауының қорытындысы жарияланды.

Айнұр АҚЫНБАЕВА

Үлкенге – құрмет, кішіге – ізет

Жеңіс күні мен Отан қорғаушылар күні қарсаңында ҚазҰУ-да Ұлы Отан соғысына қатысушылар, еңбек майданының ардагерлері мен Ақсақалдар кеңесі мүшелеріне арнайы құрмет көрсетілді.

Мансұров, тарих ғылымдарының докторы Уахит Шәлекенов, ҚазКСР еңбек сіңірген жаттықтырушысы Анатолий Арещенко және басқа да ақсақалдар оқу орнындағы жағымды өзгерістерді тілге тиек етті. Қазыналы қариялар университеттің даму стратегиясын қолдап, батасын берді. Ақсақалдар, әсіресе, QS рейтингінде ҚазҰУ-дың әлемнің үздік 200-топ университеті қатарына енуін жоғары бағалап, университеттің Орталық Азия мен ТМД-да алдыңғы қатарда тұрғандығын айтып, ризашылықтарын білдірді. «Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ мойындалған халықаралық беделге ие, әлемнің мыңдаған университеттері рейтингіндегі оның жоғары көрсеткіші еліміз үшін үлкен жетістік болып саналады. Бұл –

Мемлекет басшысы алға қойған Қазақстанның әлемнің ең дамыған 30 елі қатарына ену мақсатын жүзеге асыруға және «Мәңгілік Ел» құруға қосқан университеттің нақты үлесі», – деді академик Сұлтан Сартаев.

Ізгі ниет пен жылы лебізге толы шара барысында ардагерлер мен қонақтардың құрметіне жақсы сөздер айтылды, ыстық ықылас-ниет білдіргендер көп болды. Сондай-ақ, студенттік көркемөнерпаздар ұжымы мерекелік концерт ұйымдастырып, меймандардың мерейін еселей түсті. Жиын соңында ардагерлер естелік суретке түсіп, оларға арнайы сый-сияпаттар тарту етілді.

Айнұр АҚЫНБАЕВА

ТАМЫРЫ ТЕРЕҢ ДОСТЫҚ

Жуырда шығыстану факультеті ТҮРКСОЙ кафедрасында Түркия Республикасының Алматыдағы Бас консулы Рыза Қаған Йылмаз «Қазақстан мен Түркия арасындағы достық байланыс» тақырыбы аясында консулдық сағат жүргізді.

Шараға Бас консул Рыза Қаған Йылмаз бастаған вице-консулдар Алтай Алпер және Мехмет Дүзгін, коммерциялық атташе Осман Бозтепе, атташе Хилми Сүрмелі, шығыстану факультетінің деканы, PhD., П.М.Ықтияр, ТҮРКСОЙ бөлімі менгерушісі Т. Е.Қыдыр, оқытушы-профессорлар құрамы мен студенттер қатысты.

Түркия Республикасының Алматыдағы Бас консулы Рыза Қаған Йылмаз өз сұхбатында Түркия мен Қазақстан арасындағы достық өз күшін ортақ тарихи мәдени байланыстан алатындығын, жаһандану жағдайындағы тәуелсіз Қазақстан мен Түркия республикасының өзара байланысы және оның болашағына деген сенімінің мол екендігін, қазіргі таңда ең басты мәселе екі ел қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, Қазақстан мен Түркияның достық қарым-қатынастарын одан ары нығайтып, дипломатиялық, экономикалық, халықаралық, мәдени ықпалдастықты, ғылым мен білім саласындағы байланыстарды күшейту керектігін атап өтті.

Сонымен қатар Бас консул Рыза Қаған Йылмаз осындай кездесуге мұрындық болып отырған шығыстану факультеті ТҮРКСОЙ кафедрасы ұжымына үлкен алғыс білдіріп, өзара сыйластық пен сенімділік ахуалы негізінде бауырлас екі елдің дамып гүлдене беруіне тілектес екендігін жеткізді.

Г.К. ТЕМЕНОВА,

ТҮРКСОЙ кафедрасының аға оқытушысы

ЖУРНАЛИСТИКА ФАКУЛЬТЕТІ BBC-МЕН БІРГЕ

BBC Ұлыбританияның радиохабар бірлестігінің өкілдері мен әл-Фараби атындағы ҚазҰУ арасында халықаралық кездесу өтті.

BBC Ұлыбританияның радио және телехабар тарату ісіне басшылық етеді. Корпорация мемлекеттік емес БАҚ өкілі – қоғамдық ұйым, оның барлық қызметіне Ұлыбритания патшайымы тағайындайтын 12 қамқоршыдан тұратын Бақылау кеңесі басшылық жасайды. Ұлыбритания сыртында ол, ең алдымен, 28 мемлекетке тарайтын BBC World Service радио қызметімен, және BBC World News телеарнасымен танымал.

Сергей Становкиннің бастауымен өткен шарада BBC медиакорпорациясының атқаратын жұмысы мен Қазақстанды әлемге таныту мақсатында жасалып жатқан іс-шаралар таныстырылды. Сергей Серафимович BBC Global News-тің Евразиядағы аймақтық өкілдерінің басшысы болып табылады. BBC Қазақстанды әлемге брендтеу мақсатында еліміздің рухани мұрасы мен тарихы туралы қысқаметражды деректі фильмдер түсіріп, халықаралық телеарналарда көрсетіп жатыр. Тұсаукесерде BBC бірлестігінің құрылуынан бастап қазіргі күнге дейінгі даму тарихы, Қазақстан мен BBC арасындағы қарым-қатынас жемісі ретінде жарияланып жатқан бейнехабарлар мен жаңалықтар көрсетілді. Сонымен қатар, Сергей мырза табысты жаңалықтар мен бейнехабарлар жасаудағы

өз тәжірибелерімен бөлісіп, медикорпорация туралы қойылған сұрақтарға толықтай жауап берді.

Бұл кездесу – Қазақстанды әлемге танытуда жасалып жатқан оң қадамдардың бірі. Кездесу соңында BBC Global News-тің Евразиядағы аймақтық өкілдерінің басшысы Сергей Становкин мен әл-Фараби атындағы ҚазҰУ проректоры М.Бүркітбаев халықаралық меморандумға қол қойды. Меморандумның мақсаты – Қазақстан мен BBC арасындағы қарым-қатынасты әрі қарай нығайту. Меморандум талаптары бойынша болашақта ҚазҰУ-дың журналистика факультетінің студенттері жас тілші ретіндегі алғашқы халықаралық тәжірибесін BBC медиакорпорациясында өте алады. Бұл болашақ тілшілерге берілген керемет мүмкіндік болып табылады. Қазақстанның БАҚ саласын дамытуда жасалып отырған халықаралық жобалардың бірі әрі бірегейі. Қазақ БАҚ өкілдерінің тәжірибесін дамытумен қатар Қазақ елін әлемге бренд ретінде танытуда BBC-дің тигізер пайдасы шексіз деп білеміз.

Жалғас ИМАНАЛИЕВ,

ЮНЕСКО, халықаралық журналистика және қоғамдық медиа кафедрасы

МИНИСТР МАРАПАТЫНА ИЕ БОЛДЫ

Алматыда Республикалық спорт колледжінде ҚР Мәдениет және спорт министрі Арыстанбек Мұхамедұлы Нью-Йоркте өткен халықаралық фотокөрмеде үздік фототуындылары көрсетілген кәсіби фотографтарға сертификат табыс етті. Фото өнерінің үздік мамандары қатарынан ҚазҰУ-дың журналистика факультетінің оқытушысы Асылхан Әбдірайым мен философия және саясаттану факультетінің бірінші курс докторанты Досжан Балабекұлының еңбектері де табылды. Екі маманға министр өз қолымен сертификат табыстады.

Шарада министр «Photofest.kz» халықаралық фотофестивалі аясында Нью-Йорк қаласында алғаш рет өткен «Қазақстан әлем фотографтарының көзімен» атты фотокөрмеде үздік фото туындылары көрсетілген фотоөнер шеберлеріне алғыс білдіре отырып, шығармашылық табыс тіледі.

Ең үздік фотограф ретінде Асылхан Әбдірайымұлы, Мақсат Шағырбаев, Алтынбек Қартабаев, Сәрсенбек Қызыбекұлы, Ағаділ Рысмахан, Екпін Хасенжан, Самат Мырзалиев, Досжан Балабекұлы, Максим Рожин, Амангелді Мутигуллин, Серік Маймеров, Жәніс Ыскабай танылды. Ал биыл фотофестиваль елорданың 20 жылдығын мерекелеу аясында Астанада өткелі отыр. ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің қолдауымен өтетін фотографтар шеруіне әлемнің ең

үздік фото мамандары келуі тиіс.

Сондай-ақ министр «Photofest.kz» фотоальманахын табыс етті. Бұл туынды фотография тілімен Қазақстан туралы үн қатады. «ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесі аясында Астанада тұңғыш рет ұйымдастырылған «Photofest.kz» халықаралық фотофестивалі әлемнің түкпір-түкпірінен келген кәсіби фотографтардың басын қосып, «Қазақстан – әлем фотосуретшілерінің көзімен» атты айдармен түсірілген суреттер жиынтығы осы фотоальбомда ұсынылған. Кітап «Орхон» баспа үйінен 500 данамен жарық көрді.

Жәмила ӘМІРҚҰЛОВА,

Алия РАМАЗАНОВА,

философия кафедрасының доценттері

Interesting STORIES!

We all want our future to be bright and happy, but the time doesn't stop for anyone. Each tomorrow turns into today, your present is also a part of your future. There is always a tomorrow to look forward to and improve, but you can't go back to yesterday. So, maintain the balance of your present life while you work for a better tomorrow.

A man who lived a long time ago believed that he could read the future in the stars. He called himself an Astrologer and spent his time at night gazing at the sky. He was always busy worrying about future and villagers often came to him, hoping to know what their future holds.

One evening he was walking along the open road outside the village. His eyes were fixed on the stars. He thought he saw there that the end of the world was at near. He lost in his thoughts about the future. As he was looking at the stars, he kept walking without looking down. Suddenly, he fell into a ditch full of mud and water.

He was sinking in the muddy water, and madly trying to claw at the slippery sides of the hole in his effort to climb out. He was unable to crawl out and fearing for his life, he started screaming for help. His cries for help soon brought the villagers running.

As they pulled him out of the mud, one of them said, "You pretend to read the future in the stars, and yet you fail to see what is at your feet! This may teach you to pay more attention to what is right in front of you, and let the future take care of itself."

"What use is it," said another, "to read the stars, when you can't see what's right here on the earth?" (<https://www.heinpragt.com/wijsheden/stories.php>)

Nothing is more important than relationships

I sat next to the bed of old man, a friend of mine for over twenty years and held his hand. He was hopelessly ill. We sat reminiscing about his fruitful career, we talked about his family, old friends. He was carefully considering all his life experiences, personal, professional, spiritual and family. Then he squeezed my hand, gazed into my eyes and whispered: "Nothing is more important than relationships".

"Don't get overtly caught up in your career. Likewise, don't use people in order in order to achieve your goals and throw them away. No project, no program, no task should be pursued at the expense of friends and family. Remember, that in the end of life only your relationships will truly matter. Treat everyone you meet with care, kindness and understanding and do so with no thought of reward".

Nothing is more important than relationships. This was his sage wisdom and advice to younger generation, a pinnacle of his life's learnings in the end of his long life. (from Internet, <https://www.heinpragt.com/wijsheden/stories.php>)

INTELLECTUAL QUIZ CONTESTS AS AN OPPORTUNITY TO ENHANCE FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE!

The Foreign Philology and Translation Studies Department at the Faculty of Philology and World Languages has promoted the idea of conducting intellectual quiz contests for students learning English.

The intellectual quiz game in the English language was organized at the Faculty of Philology and World Languages of al-Farabi Kazakh National University by master students, majoring in "Foreign Philology" Zarina Musalimova and Guldana Nesipbai. The contest participants were Translation Studies students. The quiz game was held in a format close to the NTV Channel version of the intellectual show "My own game (Jeopardy!)".

The purpose of the game was to develop the intellectual potential of students, to encourage students to self-education and in-depth study of a foreign language.

The game was team-based: the participants were divided into two teams: "Stars" and "Rainbow". All the quiz questions belonged to five categories: "Geography", "Famous people", "History", "Holidays" and "Literature". These topics reflect cultural peculiarities of foreign and native language societies and are associated with the most important aspects of their social customs and cultural values. The intellectual game was conducted in English, which contributed to further develop and advance the communicative performance of students.

The rules of the game were as follows: for the consideration of each question students were

given 0,5 minutes, the audience was not allowed to prompt answers admitted from the team that first showed the signal of readiness to answer. The team that correctly answered the question received points equal to the cost of the question, with the wrong answer the points were deducted. There was also an option "Cat in the bag", when the team had to redirect the question to its opponent team. The members of the jury were teachers of the Department.

The questions were diverse and informative. The following questions can be cited as the most interesting: "Mountains in South America, which are mentioned in the novel "The Children of Captain Grant", "The mysterious lake in the UK" ("Geography"); "He was President of the US, shot in November 22, 1963. He was the eighth President to die in office", "His songs started a new period in the American music. He brought together the musical sounds of the blacks in America and country people. He was known as "The King of rock and roll" ("Famous people"); "What is the name of the English Queen who was the longest-reigning British monarch before

Queen Elizabeth II ruling for 64 years?", "What is the first human-made object to land on the moon?" ("History"); "Jingle Bells" is a famous song. What holiday was the song written for?" ("Holidays"); "Who is the author of the narrative poem "The Raven" first published in 1845?", "What is the pen name of the American writer Samuel L. Clemens born in November 30, 1835, in Florida?" ("Literature").

The participants of the intellectual quiz "My own game" had a wonderful opportunity to demonstrate their competence in different fields of knowledge, to feel the spirit of contest and team unity. It was an exciting event! The students were endlessly happy when they could find correct answers to the contest questions. In the end, all the participants expressed their intention to continue the tradition of holding such contests regularly.

R. M. TAYEVA,
associated Professor Candidate of Philology;
T.P. KOLESNIKOVA,
senior Lecturer Foreign Philology and Translation Studies Department

GUEST LECTURER FROM LEICESTER UNIVERSITY

At the invitation of al-Farabi University Rector G.M. Mutanov and Foreign language department of the Faculty of Philology and World Languages, the Professor of Leicester University Agneta Svalberg was at our university in April 9-21, 2018. She delivered lectures and gave consultations to our university teachers of English, doctorate and master students.

The topics of her lectures were Language Awareness, Research Methods, Academic Writing, An Ecological Approach to Language Education Research and many others. In consultation sessions Dr. Svalberg discussed and answered questions on issues relating to staff and PhD student research and publishing. She provided advice on identifying the most appropriate high-impact, peer reviewed international journals. Research Methods and Research Design were also discussed. Staff members received specific feedback on publications in draft form. Also provided was a session on Academic Writing, targeting graduate students and their supervisors in particular. Important issues relating to the theory and practice of teaching were discussed in sessions on English Grammar topics. English language teachers also learned about recent

Language Learning theories.

All topics of lectures were new and very interesting to our teachers of English and PHD and master course students. The topics triggered interesting discussions and exchange of ideas. Of particular interest to us were her lectures on techniques of academic writing and research methods. We hope

very much that her lectures will contribute to the department research activities, help improve the English language teaching quality and develop collaborative research on various topics of foreign language teaching methods.

A.A. MULDAGALIYEVA,
G.T. OKUSHEVA

Prepared by A.A. MULDAGALIYEVA

Сапаров Қуандық Әбенұлы биология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Қазақ ұлттық жаратылыстану академиясы және Ресей жаратылыстану академиясының академигі адам өмірінің кемелді белесі 75 жасқа толды. Бүкіл саналы ғұмырын ізгілікке, туған елінің білімі мен ғылымын көтеруге арнап, өскелең ұрпақтың бойына білім нәрін құюдан жалықпаған, сол жолда қыруар істерді атқарып келе жатқан халқының адал перзенті.

КӨРНЕКТІ ҒАЛЫМ, БЕДЕЛДІ ҰСТАЗ, КІШПЕЙІЛ ЖАН

ерен еңбек атқарды. Бірнеше халықаралық конференцияларды ұйымдастырып, белсенді жұмыс атқарды. Әсіресе, студенттердің оқу-тәрбие жұмыстарына ерекше көңіл бөлді. Факультеттің оқу үлгерімі жоғары деңгейде болды.

Профессор Қ.Ә. Сапаров омыртқалы жануарлар өкпелерінің клеткалық биологиясын зерттеу жұмысымен 40 жылдан аса айналысады. Ол алғашқылардың бірі болып электронды микроскопия лабораториясын құруға, цитология саласында терең ғылыми-зерттеу жұмыстарын клетка деңгейінде жүргізуге үлкен үлес қосты, физикалық және химиялық тәсілдермен зерттеу зертханасының меңгерушісі болды.

Профессор Қ.Ә. Сапаровтың ғылыми-зерттеу жұмыстары омыртқалы жануарлар сыртқы ортаға бейімделуінің клеткалық механизмдерін анықтауға арналған. Әр түрлі биотопта мекендейтін омыртқалы жануарлардың өкпесінің сол ортаға және түрлі экстремальды әсерлерге (гипоксия, гипо- және гипертермияға, физикалық жүктемелерге, темекі түтініне) бейімделуінің морфологиялық заңдылығын ашты. Қазақстанда және дүние жүзінде бірінші болып электронды микроскопия деңгейінде экологиялық және табиғат факторларының жануарлар өкпелерінің нәзік құрылысына әсерін анықтады, осы арқылы экологиялық морфологияға және салыстырмалы цитологияға үлкен үлесін қосты. Оның экологиялық цитология бойынша зерттеулері тек Қазақстан ғана емес, сонымен қатар, шетелдік мамандар тарапынан өте жоғары бағаланды.

Сондай-ақ іздемпаз ғалым белгілі ғылым орталықтарында болып, тәжірибе алмасты. Ресей, Англия, Германия, Белоруссия, Өзбекстан, Қырғыстан және т.б. мемлекеттерде өткен халықаралық конференцияларға қатысты. Әрдайым ҚР ҰҒА, ҚР БҒМ және т.б. мекемелердің қаржыландыруымен жүргізілген ғылыми жобаларға қатысады.

Докторлық диссертация қорғағаннан кейін белсенді ұстаздық және ғылыми жұмыстарын

жалғастыруда. Курстық, дипломдық, магистрлік диссертацияларға жетекшілік етеді. Оның жетекшілігімен кандидаттық, магистрлік диссертациялар қорғалды. Қазіргі таңда оның көптеген шәкірттері Қазақстанның әр өңірінде, алыс-жақын шетелдерде жұмыс істейді.

Қ.Ә. Сапаров 2007 жылы Қазақстан ұлттық жаратылыстану академиясының академигі болып сайланды.

Ғалым газеттер мен журналдарда үнемі публицистикалық мақалалар жариялайды, өзекті мәселелер бойынша БАҚ-та сұхбат береді. Университет қабырғасында көптеген шараларды ұйымдастырып, қоғамдық жұмыстарға белсенді қатысады. Биология факультетінің партия ұжымының хатшысы, аудандық партия комитетінің мүшесі, әдістемелік бюро және сыбайлас жемқорлыққа қарсы комиссия мүшесі, кафедрадағы «Жас оқытушылар мектебінің» жетекшісі, «Нұр Отан» халық демократиялық партиясының мүшесі. Оған қоса «Гистология, цитология, клеткалық биология» мамандықтары бойынша кандидаттық және докторлық диссертация Ғылыми кеңесінің мүшесі, университет және факультет кеңестерінің мүшесі, «ҚазҰУ хабаршысы. Биология сериясы» журналының редакция алқасының мүшесі. 2009 жылы әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің «Үздік оқытушысы» атағына ие болды. Сонымен қатар, «Тыңға 50 жыл» медалінің иегері (2005 ж.), Жоғары оқу орындарының үздік оқытушысы және Мемлекеттік грант иегері (2009 ж.), А. Байтұрсынов атындағы күміс медалі (2012 ж.), Ресей жаратылыстану академиясының Н.И. Вавилов атындағы медалі (2013 ж.), «ҚР БЖҒМ-нің білім беру саласының құрметті қызметкері» төс белгісі (2014 ж.), Европалық ғылыми-өндірістік палатасының алтын медалі мен дипломы (2014 ж.) марапаттарының иегері.

Ұзақ жылдар бойы университетте табысты еңбек етіп келе жатқан ұлағатты ұстаз, белгілі ғалым Қуандық Әбенұлының кафедра ұжымы атынан шын жүректен мерейлі жасымен құттықтаймыз! Деніңізге саулық, отбасыңызға амандық, ауызбіршілік, бақ-береке тілейміз!

Б.А. АБДУЛЛАЕВА,

б.ғ.к., биоалуантүрлілік және биоресурстар кафедрасының доценті;

С.А. МАНКИБАЕВА,

биоалуантүрлілік және биоресурстар кафедрасының аға оқытушысы

разработка к лабораторным занятиям по цитологии» (Алматы, 1985), «Жалпы цитология негіздері» (Алматы 1994, 2004), «Цитология практикумы» (Алматы, 1999), «Адам анатомиясы бойынша білім дәрежесін тексеруге арналған тестілік тапсырмалар» (Алматы, 2005), «Цитология және гистология» (Алматы, 2009), «Цитология, гистология, эмбриология терминдерінің түсіндірме сөздігі, Толковый словарь цитологических, гистологических, эмбриологических терминов» (Алматы, 2012), «Клеткалар мен ұлпалар биологиясына арналған лабораториялық сабақтар» (Алматы, 2017).

1985-1988 жылдар аралығында ҚазҰУ-дың биология факультетінің кешкі және сырттай оқитын бөлімінде декан орынбасары қызметін атқарды.

Ал 2003 жылы ол «Гистология, цитология, клеткалық биология» мамандығы бойынша «Морфологические основы адаптации легких наземных позвоночных» тақырыбында докторлық диссертация қорғады, 2004 жылы профессор ғылыми атағына ие болды.

Профессор Қ.Ә. Сапаров 2004-2006 жылдары биология факультетінің деканы болды. Осы жылдары факультетте педагогикалық «Биология», «Дене шынықтыру және спорт» мамандықтарының ашылуына атсалысты. Оның басшылығындағы факультет жұмысы Білім беру министрлігі жанынан құрылған комиссия қорытындылары бойынша жоғары бағаланды.

Профессор Қуандық Әбенұлының Қазақстан жоғары білімін жетілдіруге сіңірген еңбегі зор. Ол оқу-әдістемелік және тәрбие жұмыстарының тиімділігін арттыру үшін жана оқу формаларын енгізуге, «Биология», «Биотехнология» және «Экология» мамандықтарының типтік бағдарламаларын сараптауға, жалпы және арнаулы курстардың оқу әдістемелік құжаттарын дайындауға атсалысты. Барлық мамандықтар бойынша Мемлекеттік оқу стандарттары жасалынды. PhD (философия докторы) дайындау бағытында

Қуандық Әбенұлы – 160 ғылыми еңбектің авторы, оның ішінде 2 монография – «Морфологические основы адаптации легких наземных позвоночных» (Алматы, 2002), «Омыртқалылар өкпелерінің морфологиялық тұрғыдан бейімделуінің негізі» (Алматы, 2015), 8 оқулық пен оқу құралдары: «Методическая

О ЖИЗНИ УЧЕНОГО, ПЕДАГОГА, ГЕРОЯ ВЕЛИКОЙ ПОБЕДЫ

Авиации дальнего действия М.Ж.Жандаев написал в своих воспоминаниях «Записки воздушного стрелка-радиста», где раскрывается перед читателями, что происходило в дымном и грохочущем небе военных действий. Особое внимание обращено на работу воздушных стрелков и радистов.

Самым ценным в «Записке...» является то, что сын степного кочевника, попав в армию,

становится отличным солдатом, отважным воздушным воином, вступая в жесткую схватку истребителями противника и каждый раз выходит победителем, что очень важно для целей патриотического воспитания молодежи, к чему призывает нас Президент Н.А.Назарбаев в программном обновлении «Рухани Жанғыру».

Более подробно о жизни и деятельности

ученого-географа и об участнике Великой Победы можно прочитать в книге «Мукатай Жандаев», в 59-ом выпуске серийного издания «Өнегелі өмір», вышедшей в издательстве «Қазақ университеті» в 2015 году.

А.Т. ТЕМИРБЕКОВ,
профессор кафедры географии,
землеустройства и кадастра

ИНДЕКСИРУЕМЫЕ НАУЧНЫЕ ЖУРНАЛЫ И ПОЛИТИКА OPEN ACCESS

направления, исключая исторические, имеют широкопрофильный характер. Исторические журналы (за исключением журналов по археологии) в основном специализируются на одном историческом периоде или конкретном регионе, поэтому в них могут публиковаться только специалисты узкого профиля. Например, журнал «Nationalities Papers» публикует статьи по национализму, этнической принадлежности, этническим конфликтам и национальной идентичности в Центральной Европе, на Балканах, в бывшем Советском Союзе, на Кавказе. «Былые годы» специализируется на истории России и Европы в период царствования династии Романовых (в 1613–1917 гг.). Журнал «Критика» посвящен критическому исследованию истории и культуры России и Евразии.

Надо сказать, что историкам, изучающим историю Казахстана, повезло больше, чем историкам-зарубежникам, так как каждая статья по истории Казахстана, как правило, уникальна тем, что она основана на архивных источниках, более доступных казахстанскому, чем иностранному ученому, что повышает шансы на публикацию в зарубежных индексированных журналах.

Все журналы призваны быть авторитетными источниками научной информации. Для того, чтобы стать заметным и узнаваемым среди огромного количества публикаций в издательском пространстве, журналам необходимо повысить наглядность, читаемость и доступность. Сегодня такие понятия, как открытый доступ, открытые данные, прозрачность и сотрудничество, широко обсуждаются как в научном сообществе, так и в политике и средствах массовой информации. Эти понятия сочетают в себе инновационные формы исследований и процесса публикации, которые направлены на то, чтобы помочь научному сотрудничеству, а также взаимодействию науки с обществом. С такой целью были созданы журналы Open Access, которые бесплатно предоставляют читателям полные тексты научных статей. Все статьи в журналах Open Access, которые индексируются в Scopus и Web of Science, обязательно проходят экспертную оценку.

Журналы Open Access могут иметь высокий, средний или низкий импакт-фактор, как и все другие виды индексированных журналов.

За последние пять лет количество журналов открытого доступа неуклонно возрастало. Более 4 000 журналов, индексированных в Scopus, являются журналами с открытым доступом, остальные подписные и гибридные журналы. «Исследователи хотят получить информацию об открытом доступе, а Scopus теперь обеспечивает объемную информацию об этом. Он проливает свет, например, на количество журналов с открытым доступом, которые взимают плату за публикацию статей и количество журналов с открытым доступом, которые восстанавливают расходы на публикацию другими способами», пишет Алисия Уайз, вице-президент издательства Elsevier.

Статьи, опубликованные в этих трех видах журналов, по качеству не отличаются друг от друга. Отличие только в том, что журналы Open Access ориентированы на оплату публикаций авторами или их спонсорами. А другие виды журналов принимают научные статьи бесплатно, но потом взимают плату у читателей за отдельные статьи или же продают целые номера журнала по подписке. Такая система не содействует быстрому распространению результатов исследований. Для нас, ученых постсоветского пространства,

покупать необходимые для своих исследований несколько статей (каждую за 30–40 долларов) довольно-таки проблематично.

Начиная с 2014 года в научном мире наблюдается определенный прогресс в направлении перехода к открытому доступу. Так, если в 2012 году доля статей в журналах Open Access в общем количестве публикаций в индексированных изданиях составляла 13,6%, то в 2014 году она повысилась до 16,6%.

Публикация статей в журналах Open Access для нас полезна и тем, что бесплатный доступ к этим статьям увеличивает шансы на повышение индекса Хирша, который, как известно, зависит от количества цитирования публикаций. Журналы Open Access в силу своей открытости и доступности имеют определенно высокий уровень цитируемости, который не уступает подписным и гибридным журналам. Одна из ключевых целей открытого доступа дать возможность большему числу ученых быть в курсе современных научных достижений. Данные издателей показывают, что статьи с открытым доступом загружаются чаще, чем публикации в подписных журналах.

Гульжаухар КОКЕБАЕВА,
доктор исторических наук,
профессор кафедры всемирной истории,
историографии и источниковедения

Время неумолимо. Со дня Победы в Великой Отечественной войне прошло более 70 лет, а с начала войны и вовсе более 75 лет, т.е. более средней продолжительности жизни мужчин в Казахстане. В наши дни численность непосредственно участвовавших в войне осталось очень мало и их становится все меньше и меньше. Поэтому отдельные статьи и книги о войне, об их участниках, чьи отцы и деды воевали в одном строю, воскрешают перед нашей молодежью подвиги людей, тех, кто по сей день жив, и тех, кто отдал свою молодую жизнь за счастье и мирную жизнь потомков.

В этой статье мне хотелось рассказать о жизни ученого-географа М.Ж.Жандаева, многие годы проработавшего на географическом факультете заведующим кафедрой геоморфологии. Армейскую службу начал он в октябре 1939 года в Забайкалье, где по собственному желанию записался в группу по подготовке воздушного стрелка-радиста для бомбардировочной авиации.

Свой боевой путь М.Ж.Жандаев начал со стрелка-радиста в составе 171-го гвардейского Смоленско-Берлинского и 108-го Рижского Краснознаменного бомбардировочного авиационного полка дальнего действия. О боевой службе экипажей бомбардировщиков

Для оценки результативности деятельности ученого в настоящее время часто используют такой показатель, как цитируемость его публикаций в журналах, включенных в наукометрические базы Scopus и Web of Science. Scopus- крупнейшая реферативная и справочная база данных рецензируемых научных журналов, книг и материалов конференций, в ней содержатся более 22 000 рецензируемых журналов, 100 000 книг, 370 продолжающихся изданий (серий книг). Предоставляя всеобъемлющий обзор результатов исследований в мире в области естественных наук, техники, медицины, социальных и гуманитарных наук, Scopus обладает интеллектуальными инструментами для отслеживания, анализа и визуализации эффективности исследований ученых.

Индексированные журналы в базе Scopus, на основе сравнения данных по трем основным библиометрическим показателям, делятся на четыре квартили: Q1, Q2, Q3, Q4. В квартиль Q1 входят топ-25% журналов по импакт-фактору, они являются более престижными, чем журналы других остальных квартилей. В последние годы наши историки в основном публикуются в журналах «Milli Folklor», «Folklore» (Estonia), «Уральский исторический вестник», «Bilig», «Былые годы», «Критика», «Central Asian Survey», «Nationalities Papers». Из них к высшей категории Q1 относятся «Central Asian Survey», «Критика», «Nationalities Papers» и «Былые годы». Остальные журналы находятся в группах Q3-Q4. Следует отметить, что в 2017 году журнал «Былые годы» был включен в новую базу цитирования Web of Science Emerging Sources Citation Index. В эту базу включаются журналы, которые отвечают основным требованиям по качеству публикуемых материалов, но как относительно новые журналы. Они должны быть подвергнуты оценке за определенный период времени, прежде чем получат импакт-фактор и будут проиндексированы в Web of Science. Так что, возможно, через некоторое время мы увидим этот журнал в базе Thomson Reuters.

Большинство журналов гуманитарного

В КазНУ прошла ежегодная ярмарка вакансий «Путь к успеху!», организованная Центром карьеры и профессионального развития

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗДАР, БАЙҚАУ!!!

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті оқытушы-профессорлар құрамы мен қызметкерлерінің бос жұмыс орындарына байқау жариялайды

БИОЛОГИЯ ЖӘНЕ БИОТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ – 21

1. Биологтар және биоресурстар кафедрасы: доцент – 1; аға оқытушы – 4.
2. Биотехнология кафедрасы: профессор – 2; доцент – 2; аға оқытушы – 4.
3. Биофизика және биомедицина кафедрасы: аға оқытушы – 4.
4. Молекулалық биология және генетика кафедрасы: доцент – 1; аға оқытушы – 3.

ШЫҒЫСТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ – 26

1. Түріксоп кафедрасы: доцент – 2; аға оқытушы – 5.
2. Таяу Шығыс және Оңтүстік Азия кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; доцент – 5; аға оқытушы – 2.
3. Қиыр Шығыс кафедрасы: доцент – 1; аға оқытушы – 5.
4. Қытайтану кафедрасы: доцент – 1; аға оқытушы – 4.

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ – 23

1. Декан – 1
2. Метеорология және гидрология кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; аға оқытушы – 3.
3. География, жерге орналастыру және кадастр кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; аға оқытушы – 1; оқытушы – 1.
4. Картография және Геоинформатика кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 1; доцент – 1; аға оқытушы – 2;
5. Рекреациялық география және туризм кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; доцент – 3; аға оқытушы – 4.
6. Тұрақты даму бойынша ЮНЕСКО кафедрасы: аға оқытушы – 2.

ТАРИХ, АРХЕОЛОГИЯ ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ – 21

1. Қазақстан тарихы кафедрасы: профессор – 1; доцент – 2; аға оқытушы – 1.
2. Дүние жүзі тарихы, тарихнама және деректану кафедрасы: профессор – 1; доцент – 2; аға оқытушы – 2; оқытушы – 1.
3. Археология, этнология және музеология кафедрасы: профессор – 1; доцент – 2; аға оқытушы – 7; оқытушы – 1.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР ФАКУЛЬТЕТІ – 15

1. Халықаралық құқық кафедрасы: аға оқытушы – 3; оқытушы – 1.
2. Халықаралық қатынастар және әлемдік экономика кафедрасы: профессор – 2; доцент – 3; аға оқытушы – 1.
3. Дипломатиялық аударма кафедрасы: профессор (ағылшын тілі) – 1; доцент (неміс тілі) – 1; доцент (ағылшын тілі) – 1; аға оқытушы (ағылшын тілі) – 1; аға оқытушы (қытай тілі) – 1.

ЖУРНАЛИСТИКА ФАКУЛЬТЕТІ – 28

1. Баспасөз және электронды бұқаралық ақпарат құралдары кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; доцент – 3; аға оқытушы – 6; оқытушы – 2.
2. ЮНЕСКО, халықаралық журналистика және қоғаммен байланыс кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; аға оқытушы – 11.

3. Баспагерлік-редакторлық және дизайнерлік өнер кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; аға оқытушы – 3.

ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ – 53

1. Декан – 1.
2. Әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 2; доцент – 2; аға оқытушы – 5 (әлеум.ғ.к., PhD докторы ғылыми дәрежесі болуы тиіс).
3. Саясаттану және саяси технологиялар кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 2; доцент – 1; аға оқытушы – 1; оқытушы – 1.
4. Дінтану және мәдениеттану кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 4; аға оқытушы – 4; оқытушы – 2.
5. Жалпы және қолданбалы психология кафедрасы: профессор – 2; доцент – 1; аға оқытушы – 3.
6. Педагогика және білім беру менеджменті кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 3; доцент – 2; аға оқытушы – 2.
7. Философия кафедрасы: профессор – 5; доцент – 5; аға оқытушы – 1.

МЕХАНИКА – МАТЕМАТИКА ФАКУЛЬТЕТІ – 27

1. Декан – 1.
2. Механика кафедрасы: профессор – 1; аға оқытушы – 5; оқытушы – 1.
3. Іргелі математика кафедрасы: доцент – 2; аға оқытушы – 6; оқытушы – 3.
4. Математикалық және компьютерлік үлгілеу кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 1; доцент – 1.
5. Дифференциалдық тендеулер және басқару теориясы кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 1; доцент – 2; аға оқытушы – 1.

АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ФАКУЛЬТЕТІ – 12

1. Информатика кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; доцент – 3; аға оқытушы – 5; оқытушы – 1.
2. Ақпараттық жүйелер кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1.
3. Жасанды интеллект және Big Data кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1.

ФИЗИКА-ТЕХНИКАЛЫҚ ФАКУЛЬТЕТ – 26

1. Плазма физикасы және компьютерлік физика кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 1; доцент – 1; аға оқытушы – 2.
2. Қатты дене физикасы және бейсызық физика кафедрасы: доцент – 1; аға оқытушы – 3.
3. Теориялық және ядролық физика кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 3; доцент – 2; аға оқытушы – 2; оқытушы – 1.
4. Жылу физикасы және техникалық физика кафедрасы: аға оқытушы – 8.

ХИМИЯ ЖӘНЕ ХИМИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ – 20

1. Жалпы және бейорганикалық химия кафедрасы: доцент – 3; аға оқытушы – 2.

2. Физикалық химия, катализ және мұнай химиясы кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; доцент – 1.

3. Органикалық заттар, табиғи қосылыстар және полимерлер химиясы мен технологиясы кафедрасы: доцент – 2; аға оқытушы – 5.

4. Химиялық физика және материалтану кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; аға оқытушы – 2.

5. Аналитикалық, коллоидтық химия және сирек элементтер технологиясы кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; доцент – 1; аға оқытушы – 1.

ФИЛОЛОГИЯ ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ ФАКУЛЬТЕТІ – 25

1. Қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы кафедрасы: аға оқытушы – 2; оқытушы – 1.
2. Қазақ тіл білімі кафедрасы: доцент – 2; оқытушы – 2.
3. Орыс филологиясы және әлем әдебиеті кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 1; доцент – 1; аға оқытушы – 2; оқытушы – 2.
4. Жалпы тіл білімі және еуропа тілдері кафедрасы: аға оқытушы – 5.
5. Шетел филологиясы және аударма ісі кафедрасы: профессор – 2; доцент – 2; аға оқытушы – 2.

ЗАŃ ФАКУЛЬТЕТІ – 17

1. Декан – 1.
2. Азаматтық құқық және азаматтық іс жүргізу, еңбек құқығы кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; доцент – 1; аға оқытушы – 2.
3. Кеден, қаржы және экологиялық құқық кафедрасы: аға оқытушы – 4.
4. Мемлекет және құқық теориясы мен тарихы, конституциялық және әкімшілік құқық кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 2.
5. Қылмыстық құқық және қылмыстық іс жүргізу, криминалистика кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; аға оқытушы – 4.

ЭКОНОМИКА ЖӘНЕ

БИЗНЕС ЖОҒАРЫ МЕКТЕБІ – 24

1. Декан – 1
2. Экономика кафедрасы: оқытушы – 3.
3. Есеп және аудит кафедрасы: аға оқытушы – 4; оқытушы – 2.
4. Қаржы кафедрасы: доцент – 1; аға оқытушы – 6.
5. Менеджмент және маркетинг кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 2; доцент – 2; аға оқытушы – 2.

МЕДИЦИНА ФАКУЛЬТЕТІ – ҚОҒАМДЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ

1. Биостатистика және дәлелдеу медицинасы кафедрасы: аға оқытушы – 2.
2. Эпидемиология және гигиена кафедрасы: аға оқытушы – 3.
3. Денсаулық сақтау саясаты және оны ұйымдастыру кафедрасы: аға оқытушы – 2.
4. Дене шынықтыру және спорт кафедрасы: кафедра меңгерушісі – 1; профессор – 1; доцент – 1; аға оқытушы – 2.
5. «Салауатты өмір салты» орталығы: доцент – 1; аға оқытушы – 31; оқытушы – 5.

ЖАЛПЫ: 387

ҚҰЖАТТАРДЫ ҚАБЫЛДАУ МЕРЗІМІ

2018 жылдың маусым айының 4 жұлдызына дейін (қоса алғанда)

Қажетті құжаттардың тізімі:

- 1) университет ректорының атына өтініш;
- 2) кадрларды тіркеу жөніндегі жеке іс парағы;
- 3) өмірбаян;
- 4) жоғары білімін, академиялық және ғылыми дәрежесін растайтын дипломдарының нотариалды расталған көшірмесі;
- 5) ғылыми атағын растайтын аттестат көшірмесі;
- 6) ғылыми еңбектерінің тізімі (бар болған жағдайда);
- 7) анкета;
- 8) соңғы жұмыс орнынан мінездеме;
- 9) қайта даярлау және біліктілікті арттыру жөніндегі сертификаттарының көшірмесі (бар болған жағдайда);
- 10) жеке медициналық кітапша (№086 медициналық анықтамасы), флюорографиялық сурет;
- 11) Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің оқу үдерісіне қатысты нормативтік-әдістемелік құжаттары бойынша тест тапсырғаны туралы анықтама (www.kaznu.kz).

СОНДАЙ-АҚ БОС ОРЫНДАР ЖӨНІНДЕГІ ЖОҒАРЫДАҒЫ ХАБАРЛАНДЫРУ «КАЗАХСТАНСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТІНІҢ 2018 ЖЫЛҒЫ 3 МАМЫРДАҒЫ САНЫНДА ЖАРИЯЛАНДЫ.

Байқауға қатысушыларға қойылатын талаптар:

- 1) Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқытушысы мен қызметкерінің корпоративтік мәдениет Кодексі міндетті түрде білуі және сақтауы;
- 2) ғылыми дәрежесі мен ғылыми атағының болуы;
- 3) ғылыми-білім беру ұйымында жұмыс тәжірибесінің болуы;
- 4) оқу-әдістемелік еңбектері (ҚР БҒМ РӨӘК ұсынған, отандық және шетелдік танымал баспаларда шығарылған);
- 5) ғылыми зерттеулердің немесе халықаралық жобаларға белсенді түрде қатысуы шарт;
- 6) шет тілін білуі (тілдік және халықаралық бағыттағы кафедралардың бос жұмыс орындарына үміткерлер үшін міндетті);
- 7) ҚР БҒМ ұсынған, Thomson Reuters және Scopus ақпараттық базаларына кіретін халықаралық ғылыми журналдарда жарық көрген ғылыми жарияланымдарының болуы;

ҚҰЖАТТАР КЕЛЕСІ

МЕКЕН-ЖАЙДА ҚАБЫЛДАНАДЫ:

Алматы қаласы,
Әл-Фараби даңғылы, 71, ҚазҰУ, ректорат
(№703, 704 бөлмелер); 9.00-ден 18.00-ге
дейін. (Адам ресурстары және
архив басқармасы)
Анықтама телефондары:
8 (727) 377 35 35, 377 33 30
(ішкі 11-71, 11-73), факс : 377 33 44.

ҚазҰУ-дың әскери кафедрасы базасында әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректоры Ғалым Мұтанов атындағы кубок үшін «Сарбаз» әскери-патриоттық ойыны өтті. Отан қорғаушылар күні мен Жеңіс күні қарсаңында ұйымдастырылған аталмыш шараға Алматы қаласының барлық аудандарының үздік мектептері қатысты.

«Сарбаз» ойынының үздіктері анықталды

Патриоттық ойынның шымылдығын ашқан ҚазҰУ әскери кафедрасының бастығы полковник Олег Ажимов патриотизмнің маңызын атап өтті. Ол Елбасымыз Н.Ә.Назарбаевтың «Өз еліңнің патриоты болу – ол Қазақстанды жүрегіңде сақтау!» деген сөзін алға тартты. Екінші жыл қатарынан ұйымдастырылып отырған патриоттық ойынның бас демеушісі болып келе жатқан әл-Фараби атындағы ҚазҰУ «Парасат» қызметкерлер кәсіподағының төрағасы Талғат Мекебаев өз сөзінде Отанымыздың нағыз патриоттарын тәрбиелеуде осындай іс-шаралардың өзектілігіне тоқталды.

Биылғы жылдан бастап «Сарбаз» патриоттық ойынының ақпараттық қолдаушысы республикалық әскери-патриоттық «Сарбаз» газеті болып табылады. Осыған орай «Сарбаз» газетінің бас редакторы Батырхан Қуатбек сөз алып, аталған шараның Отан қорғаушыларымызды патриоттыққа тәрбиелеуде таптырмас құрал екендігін тілге тиек етті. Бас редактор ойынды қала деңгейінде ғана қалдырып қоймай, облыстардан үздік

мектептерді жинап, республикалық деңгейге көтеру туралы тілегін жеткізді.

Ойынның бірінші бөлімі әртүрлі тапсырмалардан тұрды, оның ішінде шығармашылық байқауда оқушылар әскери тақырыпта дайындап алып келген өнерлерін

көрсетті. «Тарих доңғалағы» аталатын бөлімде балалар мемлекетіміздің тарихы туралы, Қазақстанға еңбегі сіңген батырларымыз бен Ұлы Отан соғысы ардагерлері туралы көптеген сұрақтарға жауап берді. Сондай-ақ қатысушылар интерактивті лазерлік тирде ату жаттығуын орындап, мергендік машықтарын дәртте көрсетіп, дене дайындығы бойынша білек күштерін ортаға салды. Ойынның ең көз тартарлық бөлімі әскерилендірілген эстафета болды, онда ойынға қатысушы жасөспірімдер жалпы әскери кешенді қорғау костюмы, атыс және әскери-медициналық дайындық, әскери топография бойынша нормативтерді орындады.

Тартысты өткен ойынның нәтижесінде және барлық кезеңдердің көрсеткіші бойынша ҚазҰУ ректорының кубогын «Бөбек» ұлттық орталығы «Өзін-өзі тану» гимназиясының командасы жеңіп алды. Екінші орынды Түріксіб ауданының №49 жалпы білім беру мектебі еншілесі, үшінші орын Медеу ауданының М.Мәметова атындағы №28 гимназиясы командасына бұйырды.

Сонымен қатар ойынға қатысушы оқушыларға және келген қонақтарға қонақжайлылықтың белгісі ретінде дала асханасынан сарбаздық ботка тарту етілді.

Әскери кафедра

ПРОФИЛАКТИКА ЗАВИСИМОГО ПОВЕДЕНИЯ

Проблема зависимого поведения в современных исследованиях рассматривается через призму глобального фактора вреда, наносимого здоровью человека. Тенденции аддиктивного поведения продолжают расти, заметна зависимость поведения не только у молодежи, но и подрастающего поколения. На первых местах, в ранге глобальных факторов рисков для здоровья стоят «вредные привычки»: курение табака, алкоголизм, наркомания, ожирение, которые во многих странах относят к факторам вреда национальной безопасности. Меры, направленные на их предотвращение, входят в государственные концепции национальной безопасности всех стран.

Положительный эффект.

Для студентов 2 курса по специальностям «Педагогика и психология», «Социальная педагогика и самопознание» кафедры педагогики и образовательного менеджмента факультета философии и политологии

КазНУ им. аль-Фараби было организовано мероприятие доцентом З.М. Садвакасовой и специалистом в области аддикции В.Мальчиковым, который специализируется более 20 лет в работе с зависимым поведением.

Студентов познакомили с причинами и последствиями аддикции, а также обучили механизмам саморегуляции, стратегиям совладания, помогающим быть свободным от зависимого поведения.

Таким образом, только праведные знания и когнитивные схемы могут обезопасить человека и помочь ему сделать правильный выбор, среди соблазна в этом мире.

З.М. САДВАКАСОВА,

доцент кафедры педагогики и образовательного менеджмента

Всемирная неделя иммунизации

Всемирная неделя иммунизации в этом году прошла во всех странах с 20 по 27 апреля по теме «Вакцины работают, чтобы защитить вас и окружающих вас людей от серьезных заболеваний!».

В рамках проведения Европейской недели иммунизации проводятся в районных поликлиниках беседы с родителями о своевременной иммунизации детей, последствий при отказе от вакцинации.

Иммунопрофилактика инфекционных заболеваний – одно из величайших достижений человечества. Это целый комплекс мероприятий, которые направлены на предупреждение возникновения и распространения в человеческой популяции различных инфекционных процессов. Глобальная цель – ликвидация многих инфекционных заболеваний, то есть прекращение циркуляции возбудителя в окружающей среде.

В Республике Казахстан реализуется программа о борьбе с инфекционными болезнями посредством иммунопрофилактики, т.е. проведением профилактических прививок. Во всем мире иммунопрофилактика признана как наиболее эффективное, экономичное и доступное средство в борьбе с инфекциями. В Казахстане ежегодно достигается высокий показатель охвата населения вакцинацией, который составляет 95 % и выше. Проводимая работа по иммунизации населения позволила значительно снизить заболеваемость вакциноуправляемыми инфекциями среди населения и по этому показателю вывести республику как одну из самых передовых в странах СНГ.

За последние 20 лет заболеваемость краснухой снизилась в более чем в 4000 раз, коклюшем – в 6,8 раз, эпидемическим паротитом – в 18,6 раза. По сравнению с допрививочным периодом заболеваемость вирусным гепатитом «В» среди детей снизилась в 482 раза. Поддерживается стабильно низкий уровень заболеваемости столбняком, вирусным гепатитом А. Не регистрируется случаев дифтерии, полиомиелита.

В настоящее время страна совместно со всем Европейским регионом Всемирной организации здравоохранения стоит на пороге элиминации (прекращение местных случаев заболевания) кори и краснухи. В Казахстане вакцинация проводится бесплатно за счет государственного бюджета. Ежегодно по республике увеличивается число родителей, отказывающихся прививать своих детей, в основном по личным, религиозным убеждениям. К счастью, таких людей немного, с ними проводится разъяснительная работа.

Каждая страна имеет свой утвержденный календарь профилактических прививок. И чем выше уровень жизни страны, тем шире перечень инфекционных заболеваний, против которых проводятся прививки. Некоторые страны запрещают въезд без наличия профилактических прививок. Для обучения в учебных заведениях США, Англии требуется обязательное наличие профилактических прививок. Практика показала, что при заболевании непривитого лица, инфекция протекает в тяжелой форме, зачастую с осложнениями, приводящими к инвалидности и летальному исходу. Необходимо помнить, что, отказавшись от профилактических прививок, родители могут лишить права защитить себя от инфекций и ее последствий. В этой связи, управление охраны общественного здоровья по Бостандыкскому району рекомендует проверить наличие вакцинации против инфекционных заболеваний, в том числе у своего ребенка и в случае отсутствия вакцинации обратиться в медицинскую организацию по месту жительства для получения профилактических прививок.

К. ХАСЕНОВ,
руководитель УООЗ
по Бостандыкскому району;
Н. КАЗЫБАЕВА,
гл. специалист отдела
эпидемиологического надзора
по Бостандыкскому району

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық
университетінің
ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор: **Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА**
Тілшілер: **Айнур АҚЫНБАЕВА, Ақмарал АЛИЕВА**
Дизайнер – **Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ**
Фототілші – **Марат ЖҮНІСБЕКОВ**
Корректорлар: **Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА**

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71,
ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны:
377-33-30, ішкі: 11-94,
тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай:
kazuniver2016gazeta@gmail.com

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп,
беттелді. АҚ "Алматы-Болашақ" баспаханасында
басылды.

Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 1000 дана
Тапсырыс: №527

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.